



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2017. július 6.*

„Fellebbezés — Verseny — Kartellek — A gázszigetelt kapcsolóberendezésekre vonatkozó projektek piaca — Az eredeti határozatnak az Európai Unió Törvényszéke általi részleges megsemmisítését követően az Európai Bizottság által hozott határozat — A bíróságok megváltoztatása — Védelemhez való jog — Új kifogásközlés meghozatalának hiánya — Egyenlő bánásmód — Közös vállalat — A kiindulási összeg kiszámítása — A jogsértésben való közreműködés mértéke — Jogerő”

A C-180/16. P. sz. ügyben,

a **Toshiba Corp.** (székhelye: Tokió [Japán], képviselik: J. F. MacLennan solicitor, S. Sakellariou dikigoros, A. Schulz Rechtsanwalt és J. Jourdan avocat)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. március 29-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselet: N. Khan, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök (előadó), A. Rosas és C. Toader bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2017. április 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Toshiba Corp. az Európai Unió Törvényszéke 2016. január 19-i Toshiba kontra Bizottság ítéletének (T-404/12, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2016:18) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék elutasította az [EK] 81. cikk (jelenleg EUMSZ 101. cikk) és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban 2007. január 24-én hozott C(2006) 6762 végleges határozatot módosító, 2012. június 27-én hozott C(2012) 4381 final bizottsági határozat annyiban történő megsemmisítése iránti keresetét, amennyiben a Mitsubishi Electric Corporation és a Toshiba Corporation e határozat címzettje volt (COMP/39.966 – „gázszigetelt kapcsolóberendezések – bírságok” ügy) (a továbbiakban: vitatott határozat).

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 2 A megtámadott ítélet 1–20. pontja a jogvita előzményeit a következőképpen mutatja be:
 - „1 A [Toshiba] különböző ágazatokban, különösen pedig a gázszigetelt kapcsolóberendezések (a továbbiakban: GIS) ágazatában tevékenykedő japán társaság. 2002 októbere és 2005 áprilisa között a GIS területén folytatott tevékenységét egy közös vállalkozás, a TM T&D Corp. gyakorolta, amelynek egyenlő részben volt tulajdonosa a Mitsubishi Electric Corp.-pal (a továbbiakban: [Mitsubishi]), és amely 2005-ben megszűnt.
 - 2 2007. január 24-én az Európai Közösségek Bizottsága elfogadta az [EK] 81. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban hozott C(2006) 6762 végleges határozatot (COMP/F/38.899 – »gázszigetelt kapcsolóberendezések« ügy) (a továbbiakban: 2007. évi határozat).
 - 3 A 2007. évi határozatban a Bizottság megállapította, hogy 1988. április 15. és 2004. május 11. között a GIS európai gazdasági térségbeli piacán fennállt az EK 81. cikk és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikkének egységes és folyamatos megsértése, és az említett határozat címzettjeivel [szemben] – amelyek a GIS európai és japán gyártói voltak – [...] bírságokat szabott ki [...]
 - 4 A 2007. évi határozat tárgyát képező jogsértés három alapvető elemből állt:
 - egy 1988. április 15-én Bécsben aláírt megállapodásból (a továbbiakban: GQ-megállapodás), amelynek tárgya a GIS-projektek világszinten történő elosztása volt olyan szabályok szerint, amelyekben a »becsült történeti piaci részesedéseket« nagyban tükröző kvóták fenntartása érdekében állapodtak meg; a megállapodás, amely az Egyesült Államok, Kanada, Japán és 17 nyugat-európai ország kivételével az egész világra alkalmazandó volt, a japán gyártóknak odaítélt »közös japán kvóta« és az európai gyártóknak odaítélt »közös európai kvóta« elosztásán alapult;
 - egy párhuzamos megállapodásból (a továbbiakban: közös megállapodás), amelynek értelmében egyrészt a Japánban található GIS-projektek a kartell japán tagjai, míg a kartell európai tagjainak országaiban található GIS-projektek a kartell európai tagjai részére voltak fenntartva, másrészt pedig az egyéb európai országokban található GIS-projektek szintén az európai csoport részére voltak fenntartva, mivel a japán gyártók kötelezettséget vállaltak arra, hogy az Európában található projektekre vonatkozóan nem nyújtanak be ajánlatokat; ugyanakkor e kötelezettségvállalás ellenében az ilyen projekteket be kellett jelenteni a japán csoportnak, és be kellett számítani a GQ-megállapodásban meghatározott »közös európai kvótába«;

- egy 1988. április 15-én Bécsben aláírt, »E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement« című megállapodásból (a továbbiakban: EQ-megállapodás), amelyet a gyártók európai csoportjának tagjai írtak alá, és amelynek tárgya a GQ-megállapodás értelmében az említett csoportnak kiosztott GIS-projektek felosztása volt.
- 5. A 2007. évi határozat 1. cikkében a Bizottság megállapította, hogy a [Toshiba] az 1988. április 15. és 2004. május 11. közötti időszakban vett részt a jogsértésben.
- 6. A 2007. évi határozat 1. cikkében megállapított jogsértés tekintetében a Bizottság a [Toshibával] szemben a 2007. évi határozat 2. cikkében 90 900 000 euró összegű bírságot szabott ki, amelyből a TM T&D által elkövetett jogsértésnek megfelelő 4 650 000 euró megfizetéséért a [Mitsubishivel] egyetemlegesen felelős.
- 7. 2007. április 18-án a [Toshiba] keresetet nyújtott be a 2007. évi határozat ellen.
- 8. A 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletben (T-113/07, EU:T:2011:343) a Törvényszék egyrészt a [Toshiba] keresetét elutasította annyiban, amennyiben az a 2007. évi határozat 1. cikkének megsemmisítésére irányult. Másrészt a 2007. évi határozat 2. cikkének h) és i) pontját megsemmisítette annyiban, amennyiben azok a [Toshibára] vonatkoztak, azzal az indokkal, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amikor a bírság összegének számítása keretében a [Toshibát] illetően más referenciaévet választott, mint a jogsértés európai résztvevői esetében.
- 9. 2011. szeptember 23-án a [Toshiba] a [2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélet (T-113/07, EU:T:2011:343)] ellen fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz.
- 10. 2012. február 15-én a Bizottság tényállást közlő levelet küldött a [Toshibának], amelyben az szerepelt, hogy a Bizottság a [Toshibával] szemben bírságot kiszabó új határozatot szándékozik elfogadni (a továbbiakban: tényállást közlő levél). A Bizottság kifejtette azokat a tényeket, amelyek e bírság összegének számítása szempontjából szerinte relevánsak [...], figyelembe véve a [2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletet (T-113/07, EU:T:2011:343)].
- 11. 2012. március 7-én és 23-án a [Toshiba] előterjesztette a tényállást közlő levélre vonatkozó észrevételeit.
- 12. 2012. június 12-én találkozóra került sor a [Toshiba] képviselői és a Bizottságnak az ügygel foglalkozó munkacsoportja között.
- 13. A [vitatott határozat] akként módosította a 2007. évi határozat 2. cikkét, hogy azt kiegészítette az új h) és i) ponttal. A h) pont értelmében a Bizottság a [Toshibával] szemben 4 650 000 euró összegű bírságot szabott ki, amelyet a [Mitsubishivel] egyetemlegesen kellett megfizetnie. Az i) pont értelmében a Bizottság 56 793 000 euró összegű bírságot szabott ki a [Toshibával] szemben, amelynek megfizetéséért egyedül volt felelős.
- 14. A Törvényszék által a [2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletben (T-113/07, EU:T:2011:343)] kifogásolt egyenlőtlen bánásmód orvoslása érdekében a Bizottság a [vitatott] határozatban a GIS 2003. évi világszintű forgalmait vette alapul. Mivel ebben az évben a [Toshiba] és a [Mitsubishi] GIS-sel kapcsolatos tevékenységeit a TM T&D gyakorolta, a Bizottság a 2003. év vonatkozásában az ő forgalmát vette figyelembe (a [vitatott] határozat (59) és (60) preambulumbekzdése).
- 15. Így először is, a kartell különböző résztvevőinek saját közreműködéseit kifejezésre juttatni hivatott eltérő bánásmód keretében a Bizottság kiszámította a TM T&D-nek a GIS-sel kapcsolatos 2003. évi piaci részesedését (15–20%), és azt a 2007. évi határozat

(482)–(488) preambulumbekzdésében kialakított kategorizálás szerinti második kategóriába sorolta be. Következésképpen a Bizottság a TM T&D vonatkozásában 31 000 000 euró hipotetikus kiindulási összeget állapított meg (a [vitatott] határozat (61) preambulumbekzdése).

- 16 Másodsor, annak kifejezésre juttatása érdekében, hogy a TM T&D létrehozatalát megelőző időszakban a [Toshiba] és a [Mitsubishi] egyenlőten mértékben volt képes közreműködni a jogsértésben, a Bizottság a TM T&D-vel szembeni kiindulási összeget olyan arányban osztotta fel a részvényesei között, hogy mennyi GIS-t értékesítettek 2001-ben, vagyis a TM T&D létrehozatalát megelőző utolsó teljes évben. Következésképpen a Bizottság a [Toshibával] szemben 10 863 199 euró kiindulási összeget, a [Mitsubishivel] szemben pedig 20 136 801 euró kiindulási összeget állapított meg (a [vitatott] határozat (62) és (63) preambulumbekzdése).
 - 17 Harmadsor, a bírság elrettentő hatásának biztosítása érdekében a Bizottság a [Toshibával] szemben a 2005. évi forgalma alapján 2-es elrettentési együtthatót alkalmazott (a [vitatott] határozat (69)–(71) preambulumbekzdése).
 - 18 Negyedsor, a jogsértésnek a TM T&D létrehozatalát megelőző időtartamának kifejezésre juttatása érdekében a Bizottság a [Toshibával] szembeni kiindulási összeget 140%-kal növelte (a [vitatott] határozat (73)–(76) preambulumbekzdése).
 - 19 Ötödször, a jogsértés TM T&D tevékenységi időszakára eső időtartamának kifejezésre juttatása érdekében a Bizottság a [Toshibával] és a [Mitsubishivel] szemben egyetemlegesen olyan összeget szabott ki, amely a TM T&D-vel szembeni [hipotetikus] kiindulási összeg 15%-ának felelt meg (a [vitatott] határozat (77) preambulumbekzdése).
 - 20 Végül hatodsor, az egyetemlegesen kiszabott bírság összegét a Bizottság megszorozta a [Toshibával] szembeni elrettentési együtthatóval, az e szorzásból eredő azon összeget pedig, amely meghaladta az egyetemleges bírság összegét, a [Toshibával] szemben egyénileg szabta ki (a [vitatott] határozat (78) preambulumbekzdése).”
- 3 A Bíróság a 2013. december 19-i Siemens és társai kontra Bizottság ítéletben (C-239/11 P, C-489/11 P és C-498/11 P, EU:C:2013:866) elutasította többek között a Toshiba által a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélet (T-113/07, EU:T:2011:343) ellen benyújtott fellebbezést.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 4 A Törvényszék Hivatalához 2012. szeptember 12-én benyújtott keresetlevelével a Toshiba elsődlegesen a vitatott határozat megsemmisítése, másodlagosan pedig a vele szemben kiszabott bírság összegének csökkentése iránti keresetet nyújtott be.
- 5 Keresetének alátámasztása érdekében a Toshiba öt jogalapra hivatkozott, amelyek közül az első a megfelelő ügyintézés és az arányosság elvének megsértésén, a második a védelemhez való jogának megsértésén, a harmadik a bírság kiindulási összegét illetően az egyenlő bánásmód elvének megsértésén, a negyedik az indokolási kötelezettség megsértésén, az ötödik pedig azon alapult, hogy a Toshibának a jogsértés európai résztvevőihez képest fennálló felelőssége mértékének meghatározásakor megsértették az egyenlő bánásmód elvét.
- 6 A megtámadott ítéletben a Törvényszék e keresetet elutasította.

A felek kérelmei

- 7 Fellebbezésével a Toshiba azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - semmisítse meg a vitatott határozatot, vagy az EUMSZ 261. cikk alapján csökkentse a vele szemben kiszabott bírságot, vagy pedig utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, hogy ez utóbbi a Bíróság ítéletében eldöntött jogkérdésekkel összhangban hozzon határozatot, és mindenestre
 - kötelezze a Bizottságot a jelen fellebbezés és az elsőfokú eljárás költségeinek viselésére.
- 8 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, és
 - kötelezze a Toshiba-t a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

A fellebbezésről

- 9 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Toshiba három jogalapra hivatkozik, amelyek közül az első azon alapul, hogy megsértették a védelemhez való jogát, mivel a vitatott határozatot nem előzte meg új kifogásközlés, a második jogalap azon alapul, hogy a bírság kiindulási összegét illetően megsértették az egyenlő bánásmód elvét, a harmadik jogalap pedig azon alapul, hogy a Toshiba-nak a jogsértés európai résztvevőihez képest fennálló felelőssége mértékének meghatározásakor megsértették az egyenlő bánásmód elvét.

Az arra alapított első jogalapról, hogy megsértették a védelemhez való jogot, mivel a vitatott határozatot nem előzte meg új kifogásközlés

A felek érvei

- 10 Első jogalapjával a Toshiba azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 34–47. pontjában elutasította a keresete második jogalapjának első részét, amelyben azzal érvelt, hogy a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletét (T-113/07, EU:T:2011:343) követően a Bizottság a vitatott határozat meghozatalát megelőzően köteles lett volna új kifogásközlést küldeni neki, és hogy a Bizottság azáltal, hogy csak a tényállást közlő levelet küldte meg neki, megsértette különösen a meghallgatáshoz való jogát.
- 11 A Toshiba úgy véli, hogy a 2006. április 20-i kifogásközlés (a továbbiakban: 2006. évi kifogásközlés) kizárólag a 2007. évi határozatra vonatkozik. A Törvényszék tehát tévesen állította a megtámadott ítélet 42. pontjában azt, hogy az a tény, hogy a vitatott határozat a 2007. évi határozatot módosító határozatnak minősül, azt jelenti, hogy az elfogadásának eljárása „a 2007. évi határozat elfogadásához vezető eljárás meghosszabbításába illeszkedik”.
- 12 Amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 74. pontjában helyesen állította, a Bizottság a bírság kiegészítő összegének kiszabását illetően köteles lett volna különösen további információkat szolgáltatni a Toshiba-nak azzal kapcsolatban, hogy milyen módszerekkel kívánja megvalósítani a bírság elrettentő hatásának biztosítására irányuló szándékát, annak érdekében, hogy lehetővé tegye a Toshiba számára az ezzel kapcsolatos álláspontjának érdemi kifejtését. Ezen állítás azonban összeegyeztethetetlen a megtámadott ítélet ugyanezen pontjában szereplő következtetéssel, miszerint a Bizottság nem volt köteles új, ezen információkat tartalmazó kifogásközlést küldeni neki.

- 13 A Toshiba azzal érvel, hogy mivel a tényállást közlő levélnek nincs különleges jogi helyzete, amint erre a Törvényszék a megtámadott ítélet 75. pontjában rámutatott, és mivel a kifogásközlés az egyetlen olyan, az uniós versenyjogban előírt eljárási mechanizmus, amely arra szolgál, hogy a szükséges információkat oly módon közöljék vele, hogy az biztosítsa számára a Bizottság általi meghallgatásának lehetőségét, az azzal kapcsolatban való meghallgatáshoz való jogának tiszteletben tartása, hogy a Bizottság milyen módon számítja ki a vele szemben kiszabni szándékozott bírságot, a jelen ügyben megkövetelte új kifogásközlés küldését.
- 14 A Bizottság ezzel szemben azzal érvel, hogy az első jogalap, amennyiben azt úgy kell érteni, hogy csak új eljárás lefolytatását követően – ideértve a jogsértést megvalósító tényállás egészét bemutató kifogásközlés megküldését is – szabható ki bírság, elfogadhatatlan, mivel arra nem hivatkoztak a Törvényszék előtt.
- 15 Mindenesetre e jogalap nyilvánvalóan megalapozatlan.
- 16 Először is a Törvényszék a megtámadott ítélet 42. pontjában helyesen ismerte el, hogy a vitatott határozat meghozatalához vezető eljárás a 2007. évi határozat elfogadásához vezető eljárás meghosszabbításába illeszkedik. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis valamely jogellenesség csak attól kezdve érinti a határozatot, amikor a jogellenesség bekövetkezett.
- 17 Továbbá, noha a jelen ügyben a Bizottság a vitatott határozat meghozatalát megelőzően tényállást közlő levelet küldött, erre nem volt köteles, mivel a Bizottság a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatában megfogalmazott követelményt, miszerint a határozat meghozatalát megelőzően köteles tájékoztatni a vállalkozásokat azon szándékáról, hogy bírságot szab ki, már a 2006. évi kifogásközléssel teljesítette.
- 18 Végül a megtámadott ítélet 74. pontját téves jogalkalmazás jellemzi. A Törvényszék által alapul vett ítélkezési gyakorlat ugyanis csak arra a követelményre vonatkozik, hogy a közigazgatási eljárásban lehetővé kell tenni a vizsgálat alá vont vállalkozás számára, hogy érdemben kifejtthesse álláspontját a Bizottság által felhozott tények és körülmények fennállásával és relevanciájával, valamint azon dokumentumokkal kapcsolatban, amelyekre a Bizottság az EUM-Szerződés versenyszabályainak állítólagos megsértését alapítja. Ezen ítélkezési gyakorlat ellenben nem érinti az ilyen jogsértés megállapítását követően kiszabott bírság kiszámítását.

A Bíróság álláspontja

- 19 Előjáróban el kell utasítani a Bizottság által emelt elfogadhatatlansági kifogást.
- 20 Amennyiben ugyanis a Toshiba az első jogalapjával lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék elutasította azon érvelését, miszerint a Bizottság nem fogadhatta volna el a vitatott határozatot anélkül, hogy új kifogásközlést intézett volna hozzá, különösen azzal érvelve, hogy a Törvényszék által megállapítottakkal ellentétben a vitatott határozat meghozatalához vezető eljárás nem illeszkedik a 2007. évi határozat elfogadásához vezető eljárás meghosszabbításába, egyáltalán nincs szó új jogalapról.
- 21 Érdemben a Törvényszék a megtámadott ítélet 40. és 41. pontjában helyesen támaszkodott a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatában megfogalmazott azon elvre, miszerint a Bizottság a vállalkozások meghallgatáshoz való jogának tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségének teljesítése érdekében köteles kifejezetten jelezni a kifogásközlésében, hogy meg fogja vizsgálni, ki kell-e szabni bírságot az érintett vállalkozásokkal szemben, és köteles megjelölni azokat a fő ténybeli és jogi elemeket, amelyek bírságot vonhatnak maguk után, mint például a feltételezett jogsértés súlya és időtartama, továbbá az a tény, hogy ez utóbbit szándékosan vagy gondatlanságból követték-e el. Ezen ítélkezési gyakorlatból viszont az is kitűnik, hogy a Bizottság, amennyiben megadja azokat a ténybeli és jogi elemeket, amelyekre a bírságok összegének kiszámítását alapozza, nem köteles közelebbről megjelölni, hogy

ezeket az egyes elemeket hogyan veszi majd figyelembe a bíróság összegének meghatározásakor (lásd különösen: 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 428. és 437. pont).

- 22 A Törvényszék a megtámadott ítélet 42. pontjában szintén helyesen állapította meg, hogy mivel a 2007. évi határozat meghozatalát megelőzte a 2006. évi kifogásközlés, és mivel a vitatott határozat kifejezetten kimondja, hogy a 2007. évi határozatot módosító határozatnak minősül, az elfogadásának eljárása a 2007. évi határozat elfogadásához vezető eljárás meghosszabbításába illeszkedik.
- 23 A Törvényszék a megtámadott ítélet ugyanezen pontjában ez alapján megállapíthatta, anélkül hogy tévesen alkalmazta volna a jogot, hogy annak vizsgálata érdekében, hogy a vitatott határozat elfogadásához vezető eljárás során tiszteletben tartották-e a Toshiba védelemhez való jogát, figyelembe lehet venni a 2006. évi kifogásközlés tartalmát, amennyiben azt a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) nem vonta kétségbe.
- 24 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy valamely uniós jogi aktus megsemmisítése nem szükségképpen érinti az előkészítő aktusokat, mivel a megsemmisített aktus pótlására irányuló eljárás főszabály szerint megismételhető pontosan onnantól, ahol a jogellenesség bekövetkezett. A jogi aktus megsemmisítése főszabály szerint nem érinti a jogi aktust előkészítő azon intézkedések érvényességét, amelyek megelőzték azt a szakaszt, amely vonatkozásában e hibát megállapították. Amennyiben megállapításra kerül, hogy a megsemmisítés nem érinti a korábbi eljárási aktusok érvényességét, a Bizottság pusztán e megsemmisítés miatt nem köteles a szóban forgó vállalkozásoknak új kifogásközlést küldeni (lásd ebben az értelemben: 2002. október 15-i Limbурse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P és C-254/99 P, EU:C:2002:582, 73–75. pont, valamint 80. és 81. pont).
- 25 Ezenkívül, miután a Törvényszék a megtámadott ítélet 43. és 44. pontjában megállapította, hogy a 2006. évi kifogásközlés tartalmazza az ezen ítélet 40. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat által megkövetelt, a bíróságok összegének kiszámításával kapcsolatos ténybeli és jogi elemeket, és miután az említett ítélet 45. és 46. pontjában megállapította, hogy a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) nem kérdőjelezte meg ezen elemek hitelességét, relevanciáját vagy megalapozottságát, amely ténybeli megállapításokat egyébként a Toshiba sem vitatta, a Törvényszék a megtámadott ítélet 47. pontjában mindezek alapján helyesen állapította meg, hogy a Törvényszék említett 2011. július 12-i ítélete nem zárja ki azt, hogy az említett elemeket figyelembe lehessen venni annak vizsgálatakor, hogy tiszteletben tartották-e a Toshiba védelemhez való jogát a vitatott határozat meghozatalához vezető eljárás során.
- 26 Egyébiránt, mivel a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletében (T-113/07, EU:T:2011:343) megállapított hiba a 2007. évi határozat meghozatalának időpontjában következett be, a jelen ítélet 24. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatban kialakított elvnek megfelelően e határozat megsemmisítése nem érintette a határozatot előkészítő azon intézkedések érvényességét, amelyek megelőzték azt a szakaszt, amelyben e hiba bekövetkezett.
- 27 Azt is meg kell állapítani, hogy a Toshiba azon érvelésére válaszolva, miszerint a megállapított hiba a 2007. évi határozatot előkészítő intézkedések érvényességét elkerülhetetlenül érintő anyagi jogi téves jogalkalmazásra vonatkozik, a Törvényszék a megtámadott ítélet 62. pontjában megállapította, hogy a Toshiba nem fejtette ki, hogy ezen intézkedéseket miért tette volna érvénytelenné a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343), és a megtámadott ítélet 63. pontjában hozzátette, hogy mindenesetre a Törvényszék által ezen 2011. július 12-i ítéletben megfogalmazott kritikák nem a fellebbező által elkövetett jogsértés tényállásának megállapítására és jogi értékelésére, és nem is a bíróság összegének meghatározásakor figyelembe veendő tényezők meghatározására vonatkoznak, hanem kizárólag azon referenciaadatok kiválasztására, amelyeken a részletes számításnak alapulnia kell, tehát egy olyan elemre, amelyet a kifogásközlésben nem kell kifejteni.

- 28 Ebből következik, hogy a Törvényszék a tények és bizonyítékok főszabály szerint önálló értékelésével kapcsolatos jogköre keretében megállapította – anélkül, hogy a Toshiba ezen elemek bármilyen elferdítésére hivatkozott volna –, hogy ez utóbbi nem bizonyította, hogy a 2007. évi határozatnak a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) általi megsemmisítése kihatott a 2006. évi kifogásközlés érvényességére, és egyébiránt nem is ez volt a helyzet, mivel a megállapított hiba nem vonatkozott sem a Toshibaval szemben felhozott kifogásokra, sem pedig a bírsága összegének meghatározásakor figyelembe veendő tényezőkre.
- 29 E megállapítás a Toshiba állításával ellentétben nem kérdőjelezhető meg azon elvre tekintettel, amely a megtámadott ítélet 71. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból ered, és amely alapján a Törvényszék ugyanezen ítélet 74. pontjában arra következtetett, hogy a Bizottság a kifogásközlés megküldését követően köteles az érintett vállalkozás számára további információkkal szolgálni azzal kapcsolatban, hogy hogyan kívánja biztosítani a bírság elrettentő hatását, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számára ezzel kapcsolatos álláspontjának érdemben való kifejtését.
- 30 Meg kell ugyanis állapítani, hogy ilyen elv nem tűnik ki a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatából, amelyre a Törvényszék a megtámadott ítélet 71. pontjában hivatkozik, azaz amely a 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6) 66. pontjából következik, és nem tűnik ki a Bíróság más ítéleteiből sem, mivel ezen ítélkezési gyakorlat keretében a Bíróság csupán azon elvre emlékeztet, miszerint a védelemhez való jog tiszteletben tartása megköveteli, hogy a közigazgatási eljárásban az érintett vállalkozás számára lehetővé tegyék, hogy érdemben kifejthesse álláspontját a Bizottság által felhozott tények és körülmények fennállásával és relevanciájával, valamint azon dokumentumokkal kapcsolatban, amelyekre a Bizottság a Szerződésbe ütköző állítólagos jogsértés fennállását alapítja.
- 31 Noha – amint a fentiekből kitűnik – a megtámadott ítélet 74. pontját téves jogalkalmazás jellemzi, az nem hat ki a megtámadott ítélet érvényességére, mivel annak rendelkező részét más jogi indokok kellően megalapozzák (lásd ebben az értelemben különösen: 2011. március 29-i ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet, C-352/09 P, EU:C:2011:191, 136. pont).
- 32 Amint ugyanis a jelen ítélet fenti pontjaiból kitűnik, a Törvényszék a megtámadott ítélet 40–65. pontjában foglalt érvelése végén helyesen állapította meg, hogy noha a Bizottság nem küldött új kifogásközlést a Toshiba-nak, ez utóbbi védelemhez való joga nem sérült.
- 33 Emlékeztetni lehet továbbá arra is, hogy noha bizonyos körülmények között, különösen amikor a Bizottság a bírságok kiszámításakor új iránymutatást kíván alkalmazni, feltéve, hogy ez nem jár azzal, hogy a Bizottság meg nem engedett módon megelőlegezi a kifogásokról hozott határozatát, kívánatos lehet, hogy a Bizottság további információkkal szolgáljon azzal kapcsolatban, hogy a bírságok összegének meghatározásakor milyen módon kívánja alkalmazni a jogsértés súlyának és időtartamának kötelező szempontjait, a meghallgatáshoz való jog nem fed le ilyen, a bírságok összegének meghatározásakor alkalmazott módszerrel kapcsolatos elemeket (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 438. és 439. pont).
- 34 Végül, noha a jelen ügyben a Bizottság a tényállást közlő levél megküldésével további információkkal kívánt szolgálni a Toshiba számára a bírsága összegének meghatározásakor alkalmazott módszer azon új elemeivel kapcsolatban, amelyeket a Bizottság szerint a 2007. évi határozatnak a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) általi részleges megsemmisítése következtében figyelembe kellett venni, és noha nem vitatott, hogy a Toshiba ezen elemekkel kapcsolatban mind írásban, mind pedig egy találkozó során kifejthette álláspontját – amint ezt a vitatott határozat is megerősíti –, a jelen ítélet 21. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ezen elemeknek jellegüknél fogva nem kellett új kifogásközlés tárgyát képezniük.
- 35 A fentiek összességére tekintettel az első jogalapot el kell utasítani.

Az arra alapított második jogalapról, hogy a bírság kiindulási összegének meghatározását illetően megsértették az egyenlő bánásmód elvét

A felek érvelése

- 36 Második jogalapjával a Toshiba előadja, hogy a Törvényszék, azáltal hogy elutasította keresetének harmadik jogalapját, amelyben azzal érvelt, hogy a Bizottságnak a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélet (T-113/07, EU:T:2011:343) végrehajtása érdekében a vele szemben kiszabott bírságot a TM T&D által 2003-ban elért forgalom alapján, nem pedig a bírság e vállalkozás esetében alkalmazott kiindulási összege alapján kellett volna kiszámítania, megsértette az egyenlő bánásmód elvét.
- 37 A Toshiba emlékeztet arra, hogy a Bizottság és a Törvényszék előtt egyrészt azzal érvelt, hogy a vele szemben kiszabott bírság kiszámításának módja sérti az egyenlő bánásmód elvét, mivel nem tükrözi azt, hogy a Toshibának a TM T&D létrehozását megelőzően milyen egyedi súlya volt a jogsértésben, amit a Törvényszék a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélet (T-113/07, EU:T:2011:343) 290. pontjában megkövetel, és ami az európai vállalkozások esetében követett megközelítésnek is megfelel. Másrészt a Toshiba azzal érvelt, hogy a Bizottságnak a vele szemben kiszabott bírság kiindulási összegét a 2003. évi forgalma alapján kellett volna kiszámítania, azaz úgy, hogy a TM T&D által 2003-ban elért forgalom 35%-át tudja be neki.
- 38 A Toshiba azzal érvel, hogy a megtámadott ítélet 115. pontja sérti az indokolási kötelezettséget, mivel az az önmagában vitathatatlan tény, hogy a vele szemben kiszabott bírságot nem lehetett „pontosan ugyanúgy” kiszámítani, mint az európai vállalkozások bírságát, nem ad magyarázatot arra, hogy a Toshiba által javasolt módszer miért volt kevésbé alkalmas arra, hogy biztosítsa a Toshiba és az európai vállalkozások közötti egyenlő bánásmódot, mint a Bizottság módszere.
- 39 Ráadásul az a tény, amelyre a Törvényszék a megtámadott ítélet 116., 117. és 123–125. pontjában a Toshiba által javasolt bírságkiszámítási módszer elutasításakor támaszkodott, vagyis az, hogy a TM T&D olyan közös vállalat volt, amely 2003-ban teljes felelősséggel tartozott a GIS-ek gyártásáért és értékesítéséért, és amely a részvényeseitől független jogi személynek minősült, noha nem vitatható, ebben az összefüggésben nem releváns.
- 40 A TM T&D bírsága kiindulási összegének alkalmazása csak a TM T&D-nek a jogsértésben játszott súlyát tükrözi, amint ez a vitatott határozat (66) preambulumbekkezdésében és a megtámadott ítélet 128. pontjában megállapításra került, és amint ezt a Bizottság helyesen alkalmazta a közös vállalat által fizetendő bírság kiszámításakor. Ezen összeg azonban nem tükrözi azt, hogy a Toshibának az ezen közös vállalat létrehozását megelőző időszakban milyen egyedi súlya volt.
- 41 Ezzel szemben a Toshibával szembeni bírság kiindulási összegének a Toshiba 2003-as évre vonatkozó elméleti forgalma – vagyis a TM T&D által 2003-ban elért forgalom 35%-a – alapján való meghatározása olyan objektív kritérium lett volna, amely pontosan kifejezte volna a Toshiba által a TM T&D létrehozását megelőzően folytatott korlátozó magatartás károosságát.
- 42 E módszer lehetővé tette volna, hogy a Toshiba a bírságok kiszámításakor ugyanolyan bánásmódban részesüljön, mint az európai gyártók. Ugyanis először is a Toshibát jellemző forgalom került volna kiszámításra. Továbbá a Toshiba e forgalom alapján számított piaci részesedése függvényében e vállalkozást be lehetett volna sorolni a kiindulási összegek vonatkozásában a 2007. évi határozatban meghatározott kategóriák egyikébe, a jelen esetben abba, amely 9 millió eurós kiindulási összeg alkalmazását teszi lehetővé.

- 43 Ezzel szemben a Bizottság által követett módszer arra vezette ezen intézményt, hogy ne ezt a bírságszámítási módszert alkalmazza. A TM T&D-vel szembeni bírság kiindulási összege egy részének figyelembevétele miatt a Toshiba esetében olyan mesterséges, 10 863 199 eurós kiindulási összeget alkalmaztak, amely a kiindulási összegek vonatkozásában a 2007. évi határozatban meghatározott kategóriák egyikének sem felel meg.
- 44 A Toshiba által javasolt számítási módszer nem mesterségesebb, mint a Bizottság által alkalmazott módszer. A Toshibaval szembeni bírság összegének kiszámítása ugyanis mindenképpen sajátos módokat igényel. A Törvényszék különösen a megtámadott ítélet 128. pontjában elmulasztotta kifejtetni, hogy a Bizottság által alkalmazott, a TM T&D-vel szembeni bírság kiindulási összegének megosztásában álló módszer miért kevésbé mesterséges, mint a Toshiba által javasolt, a TM T&D forgalmának megosztásában álló módszer.
- 45 Noha – amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 121. pontjában jelezte – a Bizottság a Törvényszék által a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletben (T-113/07, EU:T:2011:343) hivatkozott módszert mint egy olyan alternatív módszer megfelelő példáját követte, amely összeegyeztethető az egyenlő bánásmód elvével, ebből nem következik az, hogy e módszer megfelelőbb, mint a Toshiba által javasolt módszer, és hogy az nem sérti az említett elvet. Ugyanígy az a tény, hogy a Toshiba eredetileg a közös vállalat kiindulási összegét alapul vevő, eltérő számítási módszert javasolt, nem teszi e módszert jogszerűvé.
- 46 A Bizottság előadja, hogy a Toshiba által a fellebbezésében javasolt módszer még mesterségesebb, mint a vitatott határozatban alkalmazott módszer, mivel azzal jár, hogy mesterségesen olyan évről évre vonatkozóan tudnak be neki forgalmat, amikor semmilyen forgalmat nem bonyolított.
- 47 Mindenesetre, mivel a Toshiba a közös vállalatnak a Mitsubishivel egyenlő részben volt a tulajdonosa, a Toshiba esetében a GIS területén 2003-ra vonatkozóan csak úgy lehetne kiszámítani bármilyen „forgalmat”, ha a közös vállalat forgalmának 50%-át tudják be neki, azaz 176,61 millió eurót, ami a 8%-ot kissé meghaladó piaci részesedésnek felel meg, és nem pedig egy 123,6 millió eurós forgalmat, azaz a közös vállalat forgalmának 35%-át és 5,6%-os piaci részesedést, ahogyan a Toshiba érvel.
- 48 Még ha a Bíróság arra a megállapításra is jutna, hogy a Bizottság a Toshiba által újonnan javasolt módon is kiszámíthatta volna a bírságot, ez nem bizonyítaná, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot.
- 49 A vita ugyanis nem a szóba jöhető legjobb módszerről szól, hanem a vitatott határozatban alkalmazott módszer jogszerűségéről. E tekintetben a Bizottság rámutat arra, hogy a Toshiba által jelenleg javasolt módszer eltér az e vállalkozás által eredetileg előadott módszertől, ami abban állt, hogy a közös vállalat szembeni bírság kiindulási összegét – amelyet e vállalat 2003-ban elért forgalma alapján számítanak ki – egyenlő arányban osztják fel a Toshiba és a Mitsubishi között, és eltér a Törvényszék által a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletben (T-113/07, EU:T:2011:343) ajánlott módszertől is. Nem lehet tehát azt állítani, hogy e módszer az egyetlen olyan módszer, amelyet a Toshiba bírságának a 2003-as forgalomra hivatkozással való megállapításakor alkalmazni lehet.
- 50 A Bizottság ebből arra következtet, hogy a Törvényszék egyáltalán nem alkalmazta tévesen a jogot, mivel nem tért el a „különböző vállalkozások” forgalma összehasonlíthatóságának elvétől, és a 2003-ban forgalmat bonyolító szóban forgó vállalkozás csak a közös vállalat lehet.

A Bíróság álláspontja

- 51 A Törvényszék különösen a vitatott határozat (62) és (66) preambulumbekzdésére támaszkodva, és lényegében a megtámadott ítélet 114–117. és 123–125. pontjában kifejtett indokok alapján jogosan állapította meg, hogy a Bizottság helyesen vonhatta le azt a következtetést, hogy mivel a Toshiba a

2003-as referenciaévben nem értékesített GIS-eket, e vállalkozás esetében ezen évre vonatkozóan nem lehet képzeletbeli forgalmat kiszámítani úgy, hogy mesterségesen megosztják a TM T&D által 2003-ban elért forgalmat, figyelmen kívül hagyva azt a tényt, hogy e közös vállalat a részvényeseitől elkülönülő gazdasági szereplőként tevékenykedett a piacon a referenciaévben.

- 52 Az a körülmény ugyanis, hogy 2003-ban a Toshiba nem a GIS-ek ágazatában bonyolította le saját forgalmát, olyan tényezőnek minősül, amely miatt a helyzete objektíve eltér a kartellben részt vevő többi vállalkozás, különösen az európai vállalkozások helyzetétől, amiből az következik, hogy a vele szemben kiszabott bírságot a TM T&D által 2003-ban elért tényleges forgalom alapján, nem pedig a TM T&D forgalmának megosztása révén kapott képzeletbeli forgalom alapján kellett kiszámítani.
- 53 Amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 125. pontjában rámutatott, a Toshiba által javasolt megközelítés valójában azt jelentené, hogy a Bizottság eltérne az általa kinyilvánított azon szándéktól, hogy a bírságok összegének meghatározása során a 2003-ban elért forgalmakból induljon ki.
- 54 A Toshiba által javasolt számítási módszer, mivel a Toshiba képzeletbeli forgalmának az európai vállalkozások tényleges forgalmával való összehasonlításával járna, egyébiránt nem tenné lehetővé a Toshiba és a Mitsubishi esetében a bírság olyan kiindulási összegének meghatározását, amely megfelelően tükrözi azt, hogy 2003-ban milyen súlyuk volt a jogsértésben, közelebről pedig azt, hogy e vállalkozásoknak együttesen milyen súlya volt a TM T&D-n keresztül, amint ezt a Bizottság lényegében a vitatott határozat (66) preambulumbekkezdésében kiemelte.
- 55 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 102. pontjában rámutatott, az is kétséges, hogy ezen alternatív módszer lehetővé teszi-e a TM T&D 2003-ban elért forgalmának közvetlenebb figyelembevételét, és pontosabb képet ad-e a Toshiba ugyanezen évre vonatkozó piaci helyzetéről, mivel két további művelet elvégzését teszi szükségessé, azaz a Toshiba 2003-ra vonatkozó elméleti forgalmának kiszámítását és ez alapján az ugyanezen évre vonatkozó elméleti piaci részesedésének meghatározását.
- 56 Végül, noha a vitatott határozat a Toshiba bírságának kiszámításakor olyan kiindulási összeget állapított meg, amely a 2007. évi határozatban meghatározott csoportokhoz rendelt kiindulási összegek egyikének sem felel meg, e körülmény egyszerűen annak a következménye, hogy e határozatban a Toshiba kiindulási összegét a TM T&D kiindulási összege egy részének figyelembevételével számították ki. Mivel a Toshiba nem állítja, hogy a Bizottság, azáltal hogy a TM T&D-t az említett határozatban meghatározott második csoportba sorolta, megsértette az egyenlő bánásmód elvét, nem állíthatja, hogy a bírságának kiszámításakor magasabb kiindulási összeget állapítottak meg, mint a hasonló méretű vállalkozások esetében.
- 57 A fentiekre tekintettel a második jogalapot el kell utasítani.

Az arra alapított harmadik jogalapról, hogy a Toshibának a jogsértés európai résztvevőihez képest fennálló felelőssége mértékének meghatározásakor megsértették az egyenlő bánásmód elvét

A felek érvelése

- 58 Harmadik jogalapjával a Toshiba azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 141. és 142. pontjában kimondta, hogy a Bizottság nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét, amikor a vitatott határozatban elutasította a Toshiba arra irányuló kérelmét, hogy vele szemben alacsonyabb összegű bírságot szabjanak ki, mivel kisebb mértékben felelős a jogsértésért, mint a kartell európai résztvevői.

- 59 A Toshiba szerint az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a Bizottság, miután bizonyította a kartell fennállását, és azonosította annak résztvevőit, a bírságok kiszabásakor köteles megvizsgálni az egyes vállalkozások részvételének viszonylagos súlyát, és az érintett vállalkozás egyedi magatartásához, valamint az egységes és folyamatos jogsértésben való részvételének sajátos jellemzőihez kell igazítania a szankciót.
- 60 A Törvényszék a megtámadott ítélet 142. pontjában tévesen állapította meg, hogy „a [Toshiba] jogsértésben való közreműködése összehasonlítható az európai vállalkozások közreműködésével”, következésképpen a Bizottság nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét, mivel az ezen ítélet 141. pontjában szereplő indokolás szerint a közös megállapodás végrehajtása a jogsértés egésze célkitűzéseinek eléréséhez való „szükségképpen[i] közreműköd[ésnek]”, illetve a projektek európai gyártók közötti felosztása „előfeltétel[nek]” minősült.
- 61 A jelen ügyben ugyanis nyilvánvaló, hogy a japán vállalkozások nem okoztak az EGT piacán ugyanolyan kárt, mint az európai gyártók, és kevésbé járultak hozzá az átfogó jogsértéshez, mivel ez utóbbiak még tovább is mentek azáltal, hogy összejátszásra irányuló pozitív cselekményekkel felosztották egymás között az európai projekteket.
- 62 A Bizottság előadja, hogy a harmadik jogalap elfogadhatatlan, mivel meghaladja a Toshiba által az elsőfokú eljárásban előadott érvelést.
- 63 E jogalap ugyanis a 2007. évi határozatban foglalt, a Toshiba által elkövetett jogsértés viszonylagos súlyára vonatkozó megállapításoknak a vitatott határozatban való megerősítésének vitatását jelenti. Márpedig e megállapítások, noha azokat a megtámadott ítélet alapjául szolgáló ügyben a Törvényszék előtt felhozott ötödik jogalap keretében vitatták, nem képezik a Toshiba érvelésének részét, amint ezt e vállalkozás első fokon a válaszában elismerte. E válaszban a Toshiba valóban elállt a jogsértésének viszonylagos súlyával kapcsolatos e kérdésre vonatkozó érveitől.
- 64 Másodlagosan a Bizottság azzal érvel, hogy a harmadik jogalap elfogadhatatlan, mivel jogerősen elbírált kérdésre vonatkozik.
- 65 A 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletben (T-113/07, EU:T:2011:343) a Törvényszék a Toshiba által elkövetett jogsértés súlyának értékelését összekötötte az egységes és folyamatos jogsértés kérdésével. Mivel azonban e kérdést jogerősen elbírálták, az a jelen eljárás keretében már nem kérdőjelezhető meg.
- 66 Végül a Bizottság előadja, hogy amennyiben a Bíróság megállapítaná, hogy a harmadik jogalap elfogadható, azt mint megalapozatlant el kell utasítani. E tekintetben az ítélkezési gyakorlatból eredő azon elvre hivatkozik, miszerint azon tény, hogy valamely vállalkozás nem vett részt közvetlenül az átfogó kartell valamennyi alkotóelemében, nem mentesítheti e vállalkozást a jogsértésért való felelősség alól, amennyiben bizonyított, hogy a vállalkozásnak szükségszerűen tudnia kellett egyrészt arról, hogy az az összejátszás, amelyben részt vesz, átfogó terv keretébe illeszkedik, másrészt pedig arról, hogy ez az átfogó terv a kartell valamennyi alkotóelemét lefedti.

A Bíróság álláspontja

– Az elfogadhatóságról

- 67 A Bizottság által felhozott két elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.
- 68 Először is az arra alapított érvet illetően, hogy a harmadik jogalap tárgyát képező kérdést nem vetették fel a Törvényszék előtt, meg kell állapítani, hogy márpedig ez volt a helyzet. A Toshiba a keresetének ötödik jogalapja keretében ugyanis azzal érvelt, hogy a Bizottság a bírság megállapításakor nem vette

figyelembe a kartellben való állítólagos közreműködését, különösen amikor e vállalkozás kiindulási összegét megállapította, ami az egyenlő bánásmód elvének megsértését jelenti. Ezenkívül a Toshiba a Törvényszékhez benyújtott válaszában nem állt el az ötödik jogalaptól.

- 69 Másodszor a Bizottságnak a jogerő elvére alapított kifogását illetően meg kell állapítani, hogy az azon az előfeltevésen alapul, hogy a Toshiba a fellebbezésében az egységes és folyamatos jogsértés fennállását vitatja.
- 70 Márpedig nem erről van szó, mivel a harmadik jogalap egy ettől elkülönülő kérdésre, azaz a Toshibával szemben kiszabott bírság összegének a neki felrótt jogsértés súlyára tekintettel való meghatározására szorítkozik.
- 71 Ez utóbbi kérdést ellenben, amely nem a Toshibával szemben megállapított egységes és folyamatos jogsértés fennállására, hanem a bírság összegének a neki felrótt jogsértés súlyára tekintettel való meghatározására vonatkozik, a Törvényszék a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletben (T-113/07, EU:T:2011:343) kifejezetten megvizsgálta.
- 72 Az említett ítélet 258–261. pontjában ugyanis a Törvényszék elutasította a Toshiba keresete negyedik jogalapjának első részét, amelyben e vállalkozás azzal érvelt, hogy a Bizottság nem vette figyelembe, hogy a kartellben való részvételének viszonylagos súlya kisebb, mint az európai gyártók esetében kifogásolt súly, mivel a Toshiba kizárólag azon közös megállapodásban vett részt, amely keretében kötelezettséget vállalt arra, hogy az európai GIS-projektekre nem nyújt be ajánlatokat, miközben az európai gyártók ezenkívül az e projektek felosztásáról szóló EQ-megállapodásban is részt vettek.
- 73 Ezt követően rá kell mutatni arra, hogy a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) a Bírósághoz benyújtott fellebbezés tárgyát képezte.
- 74 Miután e fellebbezést a 2013. december 19-i Siemens és társai kontra Bizottság ítélet (C-239/11 P, C-489/11 P és C-498/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:866) elutasította, a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343), konkrétan annak rendelkező része és indokolása is, amely utóbbi a rendelkező rész szükséges alátámasztását alkotja, jogerőre emelkedett (lásd ebben az értelemben: 2009. február 19-i Gorostiaga Atxalandabaso kontra Parlament ítélet, C-308/07 P, EU:C:2009:103, 57. pont).
- 75 Igaz, hogy a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) ellen benyújtott fellebbezése keretében a Toshiba nem vitatta ezen ítélet 258–262. pontját.
- 76 A Bíróság eljárási szabályzatának 169. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a fellebbezésben foglalt kérelmeknek a Törvényszék határozata rendelkező részében szereplő döntésének egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezésére kell irányulniuk.
- 77 Ebből következik, hogy a Toshiba a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélete (T-113/07, EU:T:2011:343) ellen benyújtott fellebbezése keretében nem vitathatta az ezen ítélet 258–262. pontjában foglalt indokolást úgy, hogy nem kérdőjelezi meg az ítélet rendelkező részét annyiban, amennyiben a rendelkező részben a Törvényszék törölte a vele szemben kiszabott bírságot.
- 78 Márpedig nem róható a Toshiba terhére, hogy a Bírósághoz benyújtott fellebbezésében nem vitatta az említett indokolást, hanem a fellebbezést a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletében (T-113/07, EU:T:2011:343) a terhére rótt jogsértésre vonatkozóan kifejtett indokolásra korlátozta.
- 79 Senki nem kötelezhető ugyanis arra, hogy saját érdekeivel ellentétesen járjon el eljárási jogainak, többek között azon jogának megőrzése érdekében, hogy fellebbezéssel forduljon a Bírósághoz.

80 Ennélfogva a Törvényszék, amikor a megtámadott ítélet 139–141. pontjában azt a kérdést vizsgálta, hogy összeegyeztethető-e az egyenlő bánásmód elvével a Toshibával szemben kiszabott bírság összegének a neki felrótt jogsértés súlyára tekintettel való meghatározása az európai gyártók esetében megállapított súlyhoz viszonyítva, nem sértette meg a Törvényszék 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítéletének (T-113/07, EU:T:2011:343) jogerejét.

– *Az ügy érdeméről*

81 A megtámadott ítélet 141. és 142. pontjában a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor kimondta, hogy – mivel a japán vállalkozásoknak a közös megállapodásban való részvétele „előfeltételét” képezte az EQ-megállapodás tényleges végrehajtásának, amely utóbbiban kizárólag az európai vállalkozások vettek részt, és így a közös megállapodás értelmében őket terhelő kötelezettségvállalások tiszteletben tartásával a japán vállalkozások „szükségképpen közreműködtek” abban, hogy a jogsértés működhessen – meg kell állapítani, hogy a Toshibának a jogsértésben való közreműködése összehasonlítható az európai vállalkozások közreműködésével.

82 Ezenkívül a megtámadott ítélet 141. pontjában a Törvényszék a 2011. július 12-i Toshiba kontra Bizottság ítélet (T-113/07, EU:T:2011:343) 261. pontjára hivatkozott, amelyben a Törvényszék szintén helyesen állapította meg, hogy mivel a Toshiba a közös megállapodás értelmében kötelezettséget vállalt arra, hogy nem lép be az EGT piacára, nem volt szükséges az, hogy e vállalkozás ezenkívül az EQ-megállapodásban is részt vegyen, amelynek célja az volt, hogy az EGT piacán felosszák a GIS-projektek. Az a tény ugyanis, hogy a Toshiba nem vett részt az EQ-megállapodásban, nem volt releváns, és nem az ő választásának eredménye volt.

83 Más szóval, amint arra a főtanácsnok az indítványának 134. pontjában rámutatott, a Törvényszék helyesen ítélte meg, hogy az, hogy a Toshiba nem vett részt az EQ-megállapodásban, pusztán a közös megállapodásban való részvételének következménye, tehát nem jelenti azt, hogy magatartása kevésbé lett volna súlyos, mint az európai gyártók magatartása.

84 E körülmények között a Toshiba nem kifogásolhatja azt, hogy a Bizottság nem csökkentette a bírságának összegét azzal az indokkal, hogy nem vett részt az EQ-megállapodásban.

85 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a harmadik jogalap nem megalapozott, és azt el kell utasítani.

86 Ennélfogva, mivel a Toshiba által felhozott jogalapok egyikének sem lehet helyt adni, a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

87 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése szerint, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

88 A Toshibát, mivel peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) **A Bíróság a Toshiba Corp.-ot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások